

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO MESADA, NO CONCELLO DE VILA DE CRUCES (PONTEVEDRA), PROMOVIDO POR ALDESA ENERGÍAS RENOVABLES DE GALICIA, S.A. (CLAVE: 2011/0171)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base as súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

O texto refundido da Lei de avaliación de impacto ambiental de proxectos, aprobado polo Real Decreto Legislativo 1/2008, do 11 de xaneiro, establece que os proxectos públicos ou privados consistentes na realización das obras, instalacións ou de calquera outra actividade comprendida no seu anexo II, deberán someterse a unha avaliación de impacto ambiental na forma prevista na antedita normativa cando así o decida o órgano ambiental en cada caso, téndose que axustar a dita decisión aos criterios que figuran no anexo III da dita lei.

O proxecto ao que se refire esta proposta de declaración atópase incluído no grupo 4.h do citado anexo II, polo que, téndose determinado o seu sometemento a avaliación de impacto ambiental na forma prevista na sección 1ª do capítulo II da dita lei por decisión do secretario xeral de Calidade e Avaliación Ambiental, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co artigo 12.1 da referida lei.

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é Aldesa Energías Renovables de Galicia S.L., e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Consellería de Economía, Empresa e Innovación.

1.2. Obxecto do proxecto, descrición e localización

De acordo co estudo de impacto ambiental de data maio do 2012, o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de potencia total instalada de 13,55 MW no concello de Vila de Cruces (Pontevedra), composto por 3 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro do polígono definido polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 3
- Modelo previsto: modelo Gamesa G-128
- Potencia nominal unitaria: 4.500 kW
- Potencia total instalada: 13,5 MW (limitada a 11MW)
- Altura de buxa: 120 m
- Diámetro de rotor: 128 m
- Subestación transformadora 30/66 kV
- Orzamento de execución material (proxecto de execución de maio 2012): 17.063.509,35 €

Tamén se lle dotará ao parque dunha antena meteorolóxica composta por unha torre de 120 m de altura, formada por un apoio autosoportado de perfís angulares de aceiro e cimentado cun bloque de formigón. A superficie da plataforma, incluída a zapata, é de 880 m².

En canto á evacuación da enerxía producida no parque, efectuarase a través da subestación 30/66 kV proxectada, da que partirá unha liña de evacuación que será obxecto doutro proxecto. Os aeroxeradores conectaranse entre si a través dunha liña que irá soterrada ata a antedita subestación. Esta, instalarase sobre unha superficie total de 2.432 m² na que se localizará o parque de intemperie, os viarios, as zonas de acceso e estacionamento, e o edificio de control, que se albergará nunha edificación de 259 m² e 3,59 m de altura. Lindeira á subestación, destinarase unha superficie de 3.000 m² pavimentada con zahorra, que será utilizada durante a obra para as casetas de obra, vestiarios, servizos hixiénicos, punto limpo para a xestión dos residuos da obra, etc., e durante o funcionamento do parque para instalacións auxiliares (zona para o depósito de materiais, aparcadoiro, etc.).

Prevese a execución dun pozo de barrena para o subministro da auga e a instalación dunha fosa séptica para o vertido das augas residuais xeradas na edificación.

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 7 meses.

Porén, debido a certos condicionantes xurdidos durante a tramitación ambiental do expediente, o promotor propón unha serie de modificacións no parque respecto do reflectido no EsIA de maio de 2012. A principal modificación introducida radica nas localizacións dos aeroxeradores e da subestación, e consecuentemente, tamén o trazado dos viarios de acceso e gabias para o cableado e recollida das augas. No entanto, non varía o modelo de aeroxeradores nin dimensións ou características construtivas da subestación eléctrica e torre meteorolóxica.

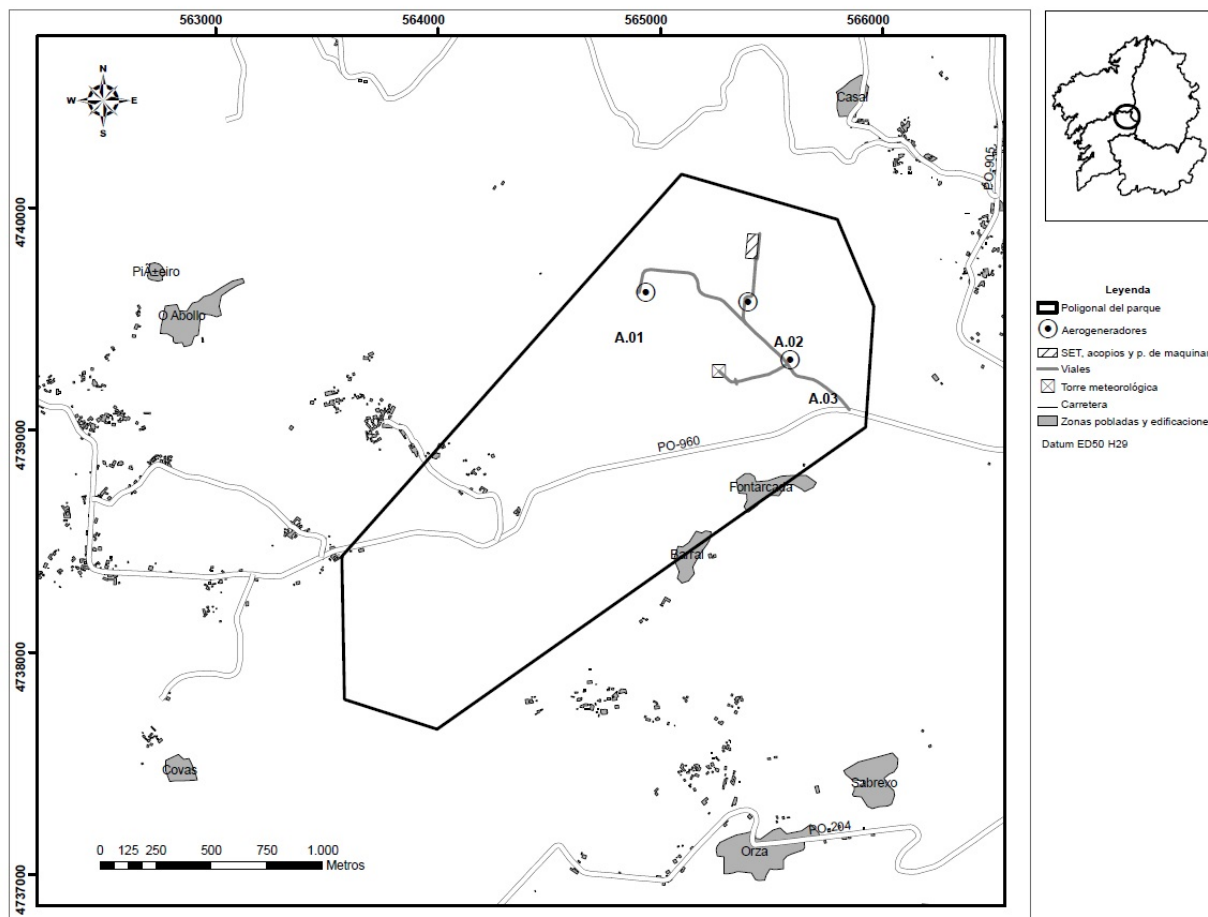
No expediente consta o documento addenda ao EsIA titulado *Addenda. Revisión del EsIA con las modificaciones de proyecto autorizadas por la Resolución de 22 de abril de 2016 de la Dirección Xeral de Patrimonio Cultural. Abril 2017*, que contén a descrición e a valoración ambiental das anteditas modificacións.

O acceso ao parque realízase dende a estrada PO-960, entre os P.K. 31 e o P.K. 32, ao oeste de Vila de Cruces, á altura de Fontarcada. Coa configuración actualizada, contéplase a utilización de 1.977 m de viarios, para o acceso e para a circulación interior. A lonxitude dos viarios xa existentes a acondicionar é de 1.182 m, e de nova apertura serán 550 m. Os viarios existentes sen acondicionar, 245 m, ou a acondicionar, non serán ampliados, e os novos viarios constarán dunha anchura media de calzada de 6 m.

A drenaxe lonxitudinal resólvese con gabias en terra de 1 m de anchura a ambos lados dos viarios, e a drenaxe transversal, con tubaxes de formigón e os seus correspondentes difusores ou dispositivos deflectores á súa saída. As gabias para o cableado irán, xeralmente, paralelas aos viarios.

Inclúese a continuación un bosquexo do proxecto coa configuración actualizada do parque segundo o exposto nos parágrafos anteriores.

1.3. Principais elementos ambientais da contorna

Os terreos onde se proxecta o parque eólico, localízanse nas paraxes da Armada e Pinillas de Moas, no concello de Vila de Cruces, provincia de Pontevedra.

Tal e como indica o promotor, o núcleo de poboación máis próximo ás instalacións do parque é Fontarcada, a aproximadamente 520 m ao sur do aerogenerador A-03. Mencionar tamén os núcleos de Castro, Barral, Ferreirós, Casal, A Seara, O Castro de Cumeiro ou Cumeiro, situados entre os 780 m e os 950 m aproximadamente do aerogenerador máis próximo. Os restantes núcleos atópanse a máis de 1.000 m de distancia.

O ámbito sitúase nunha liña de cumios practicamente cha, entre os 550 m e 600 m de altitude. Enmárcase na conca do río Ulla, que discorre ao norte do futuro parque. Aínda que debido a súa localización non existen no ámbito canles fluviais claramente definidas, si que nacen na súa contorna máis inmediata numerosos regueiros que verten as súas augas no río Ulla. Destacan o rego que nace nos Campos, ao suroeste das instalacións do parque; o rego de Cubelos e outro arroio que nace na Armada, ambos temporais, ao leste e ao norte das instalacións respectivamente; e por último, outro arroio que ten o seu nacemento no límite da poligonal, preto da localidade de Fontarcada, ao sur do ámbito.

De acordo coa documentación aportada, no ámbito e na contorna máis próxima do parque eólico, conséntase a existencia dos seguintes elementos do patrimonio arqueolóxico:

- Túmulos 1 e 2 de Sabenas (GA36059069, GA36059070).
- A Mámoa de Pastoriza 2 (GA36059040).
- A Mámoa de Pastoriza (GA36059016).
- Túmulo de Pinillas de Moas (GA360059039).

Ademais, documéntase tamén referencia a outro xacemento: Posible Túmulo da Armada (GA36059REF3).

As vías máis próximas do Camiño de Santiago dende as que o parque é máis ou menos visible, son o Camiño Francés, que discorre a aproximadamente 13 km ao norte do ámbito, e a Vía da Plata, a 11,5 km ao sur.

En relación aos espazos protexidos, o ámbito do proxecto non ostenta ningunha figura autonómica ou estatal de protección de espazos naturais. Tampouco existen humidais dos recollidos no Inventario Galego de Humidais, nin árbores ou formacións senlleiras.

No que respecta á vexetación, a meirande parte da poligonal do parque está ocupada por praderías e repoboacións forestais de piñeiro e eucalipto, sendo escasos os bosques caducifolios e as matogueiras. Non se detectou a presenza de ningunha especie de flora protexida ou de interese, no entanto, na documentación aportada si que se documenta na poligonal a existencia dos hábitats de interese comunitario 4090 “Queirogais oromediterráneos endémicos con toxos”, 92A0 “Bosques galería de *Salix alba* e *Populus alba*”, 9260 “Soutos”, e o 9230 “Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica*”. Nunha escala máis detallada, na área ocupada polas obras e futuras instalacións, existiría o hábitat 9260 “Soutos”, nun total de 491 m² que se ocuparían de forma permanente, e 364 m² que se ocuparían de forma temporal (o que representa o 0,56% da superficie do hábitat na poligonal).

En canto á fauna, de acordo cos estudos aportados polo promotor, recóllense as seguintes especies:

- De acordo cos rexistros bibliográficos, na área de estudio considerada, inclúense 151 especies de aves, dez das cales, atópanse recollidas no Catálogo galego de Especies Ameazadas (CGEA): *Anas crecca*, *Milvus milvus*, *Tetrax tetrax*, *Vanellus vanellus*, *Gallinago gallinago* e *Emberiza schoeniclus*, como en perigo de extinción; e *Circus cyaneus*, *Circus pygargus*, *Scolopax rusticola*, e *Pandion haliaetus* como vulnerables. Esta última especie foi introducida na categoría de vulnerable do CGEA polo Decreto 1367/2011, do 4 de agosto.

Nos estudos e nas visitas de campo realizadas, das especies recollidas no CGEA no emplazamento do parque detéctase unicamente a presenza de *Circus pygargus*, no entanto, si que se rexistran outras especies de aves rapaces como *Buteo buteo*, *Falco tinnunculus*, *Falco peregrinus*, e as dúas especies forestais *Milvus migrans* e *Pernis apivorus*.

- En relación cos anfibios, réptiles e mamíferos terrestres, cítanse na área de estudo as seguintes especies:
 - 13 especies de anfibios, das cales, sete aparecen recollidas no CGEA como vulnerables: *Chioglossa lusitanica*, *Salamandra salamandra*, *Lissotriton boscai*, *Discoglossus galganoi*, *Hyla arborea*, *Rana iberica* e *Rana temporaria*.
 - 10 especies de réptiles, das cales, catro, aparecen recollidas no CGEA como vulnerables: *Timon lepidus*, *Anguis fragilis*, *Natrix maura* e *Natrix natrix*.
 - 32 especies de mamíferos terrestres, das cales, soamente unha, está recollida no CGEA, como vulnerable: *Galemys pyrenaicus*.

Cómpre mencionar que, da totalidade das especies de anfibios, réptiles e mamíferos terrestres ameazadas, no estudo de campo e as visitas levadas a cabo pola promotora rexístrase a presenza de *Chioglossa lusitanica*, *Salamandra salamandra*, *Discoglossus galganoi* e *Rana iberica*.

- En canto aos quirópteros, inclúense ata 13 especies con posible presenza na contorna, das que seis, catalóganse como vulnerables no CGEA: *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Miniopterus schreibersii*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis emarginata* e *Nyctalus noctula*, este último, introducido na categoría de vulnerable polo Decreto 1367/2011.

Durante o estudo de campo identificáronse ata nove especies de quirópteros, das que *Miniopterus schreibersii* e *Nyctalus noctula* aparecen rexistradas no CGEA. As especies máis abundantes coas que se tivo contacto son *Pipistrellus pipistrellus* e en menor medida *Eptesicus serotinus* e *Pipistrellus pygmaeus*.

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1. Resumo da tramitación

O 30.06.2011, recíbese na entón Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas, o documento ambiental do proxecto, remitido pola Xefatura Territorial de Pontevedra da anteriormente denominada Consellería de Economía e Industria e admitido a trámite por resolución de 20 de decembro do 2010. Tras solicitude de emenda por parte do órgano ambiental, o 25.10.2011, recíbese un novo documento para o inicio do trámite ambiental de acordo co RDL 1/2008.

Como xa se indicou, o proxecto está incluído no grupo 4.h do anexo II do citado RDL, que recolle os parques eólicos non incluídos no seu anexo I.

Atendendo ao anterior e de acordo co previsto no artigo 17 do RDL 1/2008, o día 08.11.2011, a entón Secretaría Xeral de Calidade e Avaliación de Impacto Ambiental notifica á unidade tramitadora o inicio do período de consultas previas co obxecto de determinar se o proxecto debe ser sometido ou non a avaliación de impacto ambiental de acordo co artigo 3.2 do RDL.

No marco das consultas previas, recíbense os informes da Dirección Xeral de Innovación e Xestión da Saúde Pública, da Dirección Xeral de Sostibilidade e Paisaxe e da Sociedade Galega de Historia Natural.

En data 17.01.2012, á vista da documentación presentada polo promotor, das respostas recibidas ás consultas efectuadas, e atendendo aos criterios do anexo III do RDL 1/2008, a Secretaría Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental emite informe no que se determina que o proxecto de referencia debe ser sometido ao trámite de avaliación de impacto ambiental e se define a amplitude e nivel de detalle do estudo de impacto ambiental (EIA) que tiña que elaborar o promotor, con copia das respostas recibidas. Así mesmo, trasladáronse unha serie de indicacións sobre os trámites que tiña que realizar na avaliación de impacto ambiental (información pública e consultas a organismos) e o contido do expediente que no seu momento tería que remitir ao órgano ambiental.

Con posterioridade á emisión do dito informe, recíbese a resposta da Dirección Xeral de Conservación da Natureza, que tamén se lle trasladou á unidade tramitadora para que lla achegase ao promotor.

En data 15.02.2012, a promotora solicita á Xefatura Territorial da Consellería de Economía e Industria en Pontevedra, unha nova modificación consistente no cambio de localización de 2 dos 3 aeroxeradores aprobados na resolución do 2 de decembro. A Dirección Xeral de Industria, Enerxía e Minas, autoriza a modificación proposta mediante resolución de data 14 de marzo do 2012.

Mediante Resolución do 4 de xuño de 2012, a Xefatura Territorial de Pontevedra somete a información pública para autorización administrativa, a declaración de utilidade pública, en concreto, a necesidade de urxente ocupación que iso implica, a aprobación do proxecto de execución, o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal da instalación eléctrica e o estudo ambiental das instalacións referidas ao parque eólico Mesada (DOG Núm. 121 do 26.06.2012).

Con data 27.03.2017, o promotor eólico Aldesa Energías Renovables de Galicia, S.L., solicita á entón Dirección Xeral de Enerxía e Minas a modificación do proxecto, consistente, de forma xeral, nun desprazamento dos 3 aeroxeradores do parque eólico, para o que se alegan motivos relativos a informes de avaliación ambiental. A Dirección Xeral de Enerxía e Minas resolve autorizar os cambios solicitados polo promotor mediante Resolución do 3 de agosto de 2017.

O 25.02.2019 recíbese na entón denominada Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Enerxía e Minas como órgano substantivo por razón da materia.

Unha vez revisado o contido do expediente, detectáronse varias carencias e considerouse necesario completalo e emendalo:

- Mediante oficios dos días 25.04.2019 e 22.05.2019, solicitouse unha serie de documentación que non constaba no expediente ambiental ou que estaba incompleta: o informe da S.X. para o Turismo e a súa contestación por parte do promotor; o estudo completo da avifauna, dentro do seguimento anual do estudo de impacto ambiental; e o anexo cartográfico da última addenda aportada polo promotor de abril de 2017.

A documentación solicitada é recibida os días 30.4.2019 e 04.06.2019.

- O 28.10.2019, solicitouse completar o expediente no que atinxe á avaliación dos posibles efectos do proxecto en relación co efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, e en relación cos campos electromagnéticos.

Comunicábaselle tamén que o órgano substantivo debía solicitar o informe da Dirección Xeral de Saúde Pública ao respecto da documentación elaborada polo promotor para completar o EsIA en relación aos riscos sobre a saúde humana.

O 27.08.2020 recíbese nesta dirección xeral a última documentación solicitada.

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EsIA, así como as addendas ou documentación complementaria que o promotor foi elaborando como resposta ás alegacións e aos informes dos organismos consultados.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural avalía nun primeiro informe o EsIA e unha addenda presentada polo promotor en febreiro do 2013 para emendar as deficiencias que detectou no estudo do patrimonio histórico-artístico que incluía no EsIA.

A dirección xeral recolle neste informe os catro xacementos identificados polo promotor: Mámoa de Pastoriza 2 (GA36059040); a Mámoa de Pastoriza (GA360590136), da que engade que na actualidade se

atopa desaparecida aínda que poderían quedar restos arqueolóxicos; Túmulo de Pinillas de Moas (GA360059039); e Mámoa de Pastoriza 3, estrutura tumular cuxa natureza podería ser arqueolóxica.

Nun principio, e de acordo coa información dispoñible, a construción do parque afectaría en menor ou maior grado ao ámbito de protección dos catro elementos. Destaca especialmente a afección á Mámoa de Pastoriza (GA360590136) pola SET, as zonas de amontoamento anexas e o seu vieiro de acceso; e a proximidade da plataforma do aeroxerador A-01 e o seu vieiro de acceso á Mámoa de Pastoriza 3, que están a 14 m e 7 m respectivamente. No entanto, engade que tendo en conta que a natureza da Mámoa de Pastoriza 3 é dubidosa, e que na zona de localización da actualmente desaparecida Mámoa de Pastoriza (GA360590136) poderían quedar restos arqueolóxicos, considera necesaria a realización de traballos arqueolóxicos complementarios, tal e como recolle o promotor na documentación aportada.

Conclúe informando favorablemente o aeroxerador A-03, quedando o resto da infraestrutura eólica condicionada á realización de traballos arqueolóxicos complementarios (sondaxes).

Froito das consideracións recollidas pola dirección xeral, o promotor propón cambiar a localización da SET e o seu vieiro de acceso, o aeroxerador A-02 e o aeroxerador A-03, baseándose na súa intención de diminuír a posible afección aos elementos detectados. As novas localizacións son avaliadas no documento de estudo e avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural aportado con posterioridade (xullo 2013).

Neste documento, tamén afirma que A Mámoa de Pastoriza (GA36059016) está desaparecida, non podendo verificar na actualidade a existencia física do mesmo. Por outra banda, no estudo constátase a existencia dunha estrutura que podería estar ligada á Mámoa de Pastoriza 3, aínda que non se asegura a súa natureza antrópica.

Como conclusión, o promotor expón as medidas que considera máis oportunas para evitar un impacto significativo sobre o patrimonio cultural. Ademais da necesidade de grafar os elementos arqueolóxicos nos planos do proxecto, inclúe como medida de carácter xeral a realización dun control e seguimento arqueolóxico da obra; e como medida de carácter puntual, soamente considera necesaria a realización de sondeos arqueolóxicos valorativos en relación á Mámoa de Pastoriza 3, consecuencia do impacto que podería provocar a súa cercanía ao aeroxerador 1.

A Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, avalía a nova documentación nun segundo informe: en canto a afección á Mámoa de Pastoriza (GA360590136), indica que nas súas anteriores localizacións, a SET, a zona de amoreamento, e o vieiro de acceso, a afectaban de xeito crítico. No entanto, a nova proposta afasta a SET da área do xacemento, e propón como vieiro de acceso unha pista xa existente.

Respecto da afección á Mámoa de Pastoriza 3, o aeroxerador A-01 e o seu vieiro de acceso de nova traza, seguen estando á mesma distancia, mentres que a plataforma do aeroxerador 2 e o seu vieiro de acceso (de nova traza), afástanse do xacemento. Insiste na dubidosa natureza a arqueolóxica do elemento, e na necesidade de confirmar ou rexeitar o seu carácter arqueolóxico mediante a realización das correspondentes sondaxes.

Conclúe informando favorablemente o aeroxerador A-02 e a SET, quedando o aeroxerador A-01 e o seu vieiro de acceso, condicionados á realización de sondaxes na estrutura tumular Mámoa de Pastoriza 3.

Finalmente, co obxectivo de obter o informe favorable da dirección xeral para a localización da totalidade das infraestruturas asociadas ao parque, o promotor elabora outro documento de avaliación do impacto arqueolóxico de novembro do 2015. O promotor propón un novo emprazamento do aeroxerador A-01 (e consecuentemente, o seu vieiro de acceso), desprazándoo 328 m ao suroeste. A maiores, e a pesar de que a súa localización xa fora aprobada pola Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, propón tamén un novo

emprazamento para a SET debido á imposibilidade de executala no lugar anteriormente previsto (por motivos alleos á avaliación ambiental).

Neste informe avalía o impacto sobre o patrimonio cultural desta nova localización da subestación e dunha nova proposta de localización do aeroxerador A-01.

Introduce que, na conclusión dos traballos prospectivos levados a cabo na zona, a localización da que se tiña constancia da Mámoa de Pastoriza (GA36059016) está errada, non existindo ningún xacemento no lugar recollido nos planos. No entanto, a Mámoa de Pastoriza 3, non inventariada, sería en realidade a Mámoa de Pastoriza (GA36059016) correctamente situada. Recolle a existencia dun total de seis xacementos arqueolóxicos:

- Dous xacementos ao oeste do ámbito do parque: túmulos 1 e 2 de Sabenas (GA36059069, GA36059070).
- A Mámoa de Pastoriza 2.
- A Mámoa de Pastoriza (GA36059016), onde antes grafaban a Mámoa de Pastoriza 3.
- Túmulo de Pinillas de Moas (GA360059039).
- Documenta a referencia a outro xacemento: Posible Túmulo da Armada (GA36059REF3), entre a Mámoa de Pastoriza e o Túmulo de Pinillas de Moas.

Conclúen que non existen impactos arqueolóxicos directos xerados polas obras, no entanto, si que se realizarán obras que afectarán ás súas áreas de protección, e polo tanto, propón unha serie de medidas de carácter xeral e algunhas específicas.

Finalmente, a Dirección Xeral do Patrimonio Cultural informa favorablemente este último documento, incluíndo unha serie de cautelas arqueolóxicas, entre as que destaca, a obriga de levar a cabo un control e seguimento arqueolóxico durante a execución das obras, en base a un proxecto arqueolóxico que terá que ser achegado polo promotor previamente ao inicio da actuación e que incorporará, entre outras cuestións, as medias protectoras e correctoras recollidas no último documento aportado polo promotor en relación coa avaliación do impacto sobre o patrimonio cultural, titulado *Evaluación del impacto arqueológico del parque eólico Mesada, Vila de Cruces, Pontevedra. Noviembre 2015*.

- A Dirección Xeral de Conservación da Natureza, emite varios informes tendo en conta as consideracións esgrimidas polo Servizo de Conservación da Natureza de Pontevedra.

Nun primeiro informe, avalía o estudo de impacto ambiental de marzo do 2012, onde introduce que o lugar onde se desenvolve o proxecto non ostenta ningunha figura autonómica ou estatal de protección de espazos naturais, nin existen humidais recollidos no Inventario Galego de Humidais, nin tampouco árbores ou formacións senlleiras.

Inclúe no mesmo informe unha serie de consideracións a adoptar respecto do tratamento dos restos vexetais, das especies utilizadas nas tarefas de revexetación tralo desmantelamento do parque, a necesidade de usar dispositivos de retención dos arrastres de sedimentos e o mantemento das obras de drenaxe etc. Resalta especialmente a necesidade da boa execución na fase de desmantelamento do parque, debendo de retirar a totalidade das cimentacións dos aeroxeradores, todo o material de recheo das gabias e calquera instalación ou material que puidera permanecer no ámbito.

Finalmente, establece uns condicionantes máis xenéricos en relación ás voaduras e ás cortas da vexetación, e inclúe a necesidade de que as obras a realizar, nas fases de construción e desmantelamento, se fagan evitando os lugares e períodos de cría.

Xunta co seu informe o documento *Prego de condicións mínimas para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortandade por colisión en parques eólicos durante a fase de explotación*, elaborado pola súa dirección xeral, e que o promotor deberá ter en conta para a formulación do plan de vixilancia ambiental do proxecto.

O promotor aporta un documento con modificacións ao anteproxecto de desmantelamento, restauración e integración paisaxística de outubro de 2012, para, xunto co estudo de impacto ambiental, dar resposta ás condicións recollidas neste primeiro informe. Contempla a retirada total dos restos das cimentacións e todas as instalacións na fase de desmantelamento do parque, e indica que adaptará o plan de vixilancia ambiental ás directrices incluídas no documento aportado pola dirección xeral respecto do control da mortandade por colisión nos parques eólicos.

A Dirección Xeral de Conservación da Natureza, informa positivamente este novo documento, e reitera a importancia dos condicionantes xa citados no anterior informe.

Con posterioridade, o promotor aporta nova documentación, asinada en decembro do 2012, para completar o estudo de impacto ambiental: estudos máis detallados da avifauna, de herpetos e quirópteros e unha addenda ao EsIA na que corrixe tamén os mapas de vexetación e de hábitats de interese comunitario.

A dirección xeral, emite un terceiro informe baseándose novamente nas consideracións esgrimidas polo servizo provincial, o cal, mostra a súa conformidade coa documentación complementaria aportada pero reitera a necesidade de ter en consideración todos os condicionantes recollidos nos anteriores informes.

- O Instituto de Estudos do Territorio, indica nun primeiro informe, que o Estudo de Impacto e Integración Paisaxística (EIIP) presentado polo promotor, axústase formalmente ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e, na súa meirande parte, é proporcionado á entidade do proxecto. No entanto, considera que é necesario incorporar as fotomontaxes que xustifiquen o impacto que o parque eólico terá sobre o Camiño Francés e a Vía Prata.

Conclúe recalando a necesidade de aplicar con cautela as medidas correctoras e de restauración que se sinalan na documentación achegada para garantir a axeitada integración paisaxística do parque.

O promotor, achega un estudo de impacto visual dende o Camiño Francés e a Vía da Prata de novembro de 2012, onde describe a visibilidade dende ambos camiños incorporando varias simulacións e fotografías reais.

Nun segundo informe, o Instituto de Estudos do Territorio, tras revisar a nova documentación aportada polo promotor, afirma que a visibilidade dos aeroxeradores desde o camiño será reducida e a distancias longas. Considera cumprimentado o informe emitido con anterioridade.

- Augas de Galicia, indica que ao situarse o parque nunha liña de cumios, non existe unha rede hidrográfica ben estruturada, aínda que si que nacen na zona numerosos regueiros que verten as augas ao río Ulla. Identifica o arroio que nace nos Campos, o rego de Cubelos, outro arroio que nace en Armada, e outro preto da localidade de Fontarcada.

Analiza a continuación as afeccións que se poden producir sobre a hidroloxía durante a fase de construción, que clasifica na posible afección á rede hidrográfica e ao sistema e drenaxe ou a afección por modificación das condicións físico-químicas das augas de escorrenta e das canles próximas. Resume as medidas e o seguimento ambiental que no proxecto se incorporan ao respecto.

Finalmente, mostra a súa conformidade e informa de xeito favorable o estudo de impacto ambiental do parque.

- A Dirección Xeral de Innovación e Xestión da Saúde Pública (actualmente, D.X. de Saúde Pública), informa, nunha primeira instancia, que non é posible avaliar a calidade sanitaria da auga de consumo humano xa que non se aporta información sobre as características do abastecemento de auga do edificio de control, polo que considera necesario modificar o proxecto presentado.

Consecuentemente, o promotor elabora un anexo ao proxecto de execución de data xuño 2012, no que amplía a información respecto ao abastecemento de auga que se realiza no edificio da subestación do parque.

Finalmente, tras revisar a nova documentación, a dirección xeral informa que o proxecto reflicte axeitadamente os principais impactos que poden afectar á saúde da poboación así como as medidas que adoptará o promotor, e polo tanto, non inclúe ningunha observación respecto do estudo de impacto ambiental.

Con posterioridade, e en resposta á solicitude de documentación deste órgano ambiental do 28.10.2019 á que se fai referencia no punto 2.1 desta DIA, constan tamén no expediente outros informes da Dirección Xeral de Saúde Pública.

Así, consta un informe da referida dirección xeral na que expón que o informe se realizou avaliando se na documentación achegada se tiveron en conta, identificaron, e valoraron, os posibles impactos no medio ambiente con posible repercusión sobre a saúde humana. E para iso recolle as observacións en relación cos seguintes puntos: caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición, avaliación da necesidade de medición da exposición e do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto. Engade que é importante ter en conta que a presenza dunha fonte contaminante non é suficiente para que exista un risco para a saúde, xa que para iso debe existir unha vía de exposición completa.

Ademais, o proxecto é unha actividade regulada por un procedemento xeral de autorización recollido nunha normativa específica co obxecto de avaliar que a súa construción se realice co menos custo ambiental posible, establecendo mecanismos para o control e vixilancia durante a fase de construción, explotación e posterior desmantelamento no seu caso. Polo que de cumprirse os padróns establecidos debería de asegurarse a ausencia de efectos significativos sobre a saúde das persoas.

Polo tanto, e tras desenvolver as cuestións anteriores, conclúese que de non cumprirse os estándares establecidos, valorarase a necesidade de realizar unha avaliación específica da exposición da poboación a algunha posible fonte contaminante. Considera tamén que na documentación non se recolle certa información ou esta é insuficiente en determinados aspectos, entre eles, menciónase o manexo e xestión de determinados produtos perigosos, as medidas de xestión das augas residuais procedentes da fosa séptica do edificio da subestación e das augas de vertidos procedentes de transformadores a intemperie, as medidas de seguridade contra contactos directos ou indirectos en relación cos equipos e instalacións de alta e baixa tensión e de control de acceso ás instalacións (incluíndo turbinas eólicas), e tamén expón a posibilidade de alongar máis alá dos dous primeiros anos os controis de seguimento de ruído.

Respecto do parpadeo de sombras ou *Shadow flicker*, considera necesario completar o estudo coa avaliación da posible incidencia do parpadeo de sombras en receptores fotosensibles, incluíndo información sobre os rangos de frecuencias de parpadeo que poden xerar as turbinas eólicas no caso máis desfavorable.

Destaca tamén a necesidade de elaborar un estudo dos impactos acumulativos ou sinérxicos derivados da presenza ou execución doutros parques eólicos ou instalacións asociadas, no que se inclúan aspectos como o ruído ou parpadeo de sombras, entre outros.

O promotor contesta ao dito informe dando traslado dun escrito no que avalía e clarifica cada un dos requirimentos expostos pola Dirección Xeral de Saúde Pública.

Atendendo á contestación trasladada polo promotor, este organismo emite un último informe no que considera satisfeitos os requirimentos feitos no seu informe previo.

- A Secretaría Xeral para o Turismo, nomea no seu informe os elementos turísticos máis importantes que se atopan na contorna do parque: área de observación das aves nas Brañas de Xestoso, establecementos hostaleiros, rutas de sendeirismo e ciclismo, e elementos patrimoniais.

Indica que a instalación pode afectar ao turismo rural da zona así como aos valores paisaxísticos e visuais do entorno, consecuentemente, considera preciso que o promotor realice un estudo de impacto turístico.

O promotor, elabora un estudo de impacto turístico como unha addenda ao estudo de impacto ambiental, con data de outubro do 2012. Inclúe na mesma un listado de puntos de interese turístico (establecementos de hostalería, elementos patrimoniais, rutas de sendeirismo, parques e xardíns, espazos naturais, áreas recreativas e miradoiros), analiza a posible afección do proxecto sobre os mesmos, e propón as medidas correctoras que considera máis oportunas. Trala análise, conclúe que o impacto do parque eólico sobre os elementos de interese turístico, pode considerarse como compatible.

- O Concello de Vila de Cruces, remite as súas consideracións a través dun informe técnico, no cal, despois de comentar os aspectos do estudo de impacto ambiental que considera máis importantes emendar, conclúe cunha proposta de medidas a adoptar polo promotor. Entre estas medidas, inclúe identificar e grafar a hidrografía do ámbito, propón a execución dunha pantalla visual dende a ermida de Santa Magdalena, e expón a necesidade de incluír un orzamento e un programa do programa de vixilancia ambiental e de contemplar outros aspectos en relación coa protección do solo e calidade do aire.

O promotor responde ao Concello elaborando un informe no que engade as respostas ás consideracións efectuadas, e xunta un anexo de data outubro de 2012, onde describe máis detalladamente a hidroloxía, en especial dentro da poligonal do parque.

- Consta así mesmo un informe técnico da Xefatura Territorial da Consellería de Economía e Industria de Pontevedra, que recolle un resumo dos datos do expediente administrativo, cita a lexislación que lle é aplicable, e expón as características principais das instalacións proxectadas, informándoo favorablemente, para os efectos de continuar coa tramitación administrativa do expediente.

- No referente a alegacións, o órgano substantivo remite un informe onde se relacionan e describen brevemente as principais cuestións planteadas e as respostas do promotor. Dende o punto de vista ambiental unicamente se recibe o informe da Sociedade Galega de Historia Natural, que fai especial referencia á necesidade de extremar as medidas para evitar a afección do proxecto sobre as especies de fauna ameazadas, anfibios, réptiles, aves e mamíferos que puideran existir no ámbito do proxecto.

O promotor responde ás consideracións efectuadas pola sociedade a través dun informe asinado en setembro de 2012. Ao longo do informe, refírese aos apartados do EslA onde se presenta o inventario da flora e fauna e as áreas de interese natural, se estudan as posibles afeccións, e se propoñen as medidas a adoptar e o plan de vixilancia. Destaca que, tal e como se recolle no EslA, este, completaría cun inventario da fauna e da

vexetación froito dun traballo de campo de duración anual, e cuxa entrega estaría prevista para outubro do 2012.

- En canto a outra documentación, o expediente contén, ademais do EsIA, o Proxecto de execución, a Addenda ao EsIA (de abril de 2017) e a que se cita ao longo deste punto 2.2, a documentación que se incorporou ao expediente ao longo da tramitación como resultado do requirimento que se recolle no punto 2.1, e que inclúe a seguinte:
 - *Estudio de Impacto Ambiental. Addenda. Efectos previsibles del proyecto sobre la población y la salud humana. Diciembre de 2019.* Neste documento, o promotor avalía os impactos do proxecto sobre a calidade do aire, os niveis sonoros, os campos electromagnéticos e polo efecto parpadeo, concluíndo que todos eles se poden considerar non significativos ou compatibles. Establece tamén unha serie de medidas preventivas, correctoras e compensatorias e formula un plan de vixilancia ambiental da calidade do aire, do nivel de ruídos e do efecto parpadeo.

3. ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Mesada consiste na instalación e explotación dun parque eólico que contará cunha potencia total limitada a 11 MW no concello de Vila de Cruces (Pontevedra), constituído por 3 aerogeradores de 4.500 kW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
1	564.973	4.739.943
2	565.673	4.739.733
3	565.826	4.739.352
4	565.802	4.738.805
5	563.884	4.737.438
6	563.444	4.737.578
7	563.437	4.738.227

A localización dos aerogeradores e demais infraestrutura asociada ao parque será a que se recolle no **Plano nº1 Localización elementos del parque** na representación do **Proyecto 2017** da addenda ao EsIA do parque eólico Mesada titulada *Addenda. Revisión del EsIA con las modificaciones de proyecto autorizadas por la Resolución de 22 de abril de 2016 de la Dirección Xeral de Patrimonio Cultural. Abril 2017.*

4. CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1. Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EsIA, nas súas addendas e na restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas, e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores.

2. No caso de que non se poida empregar a zona destinada a parque de maquinaria, casetas de obra e amontoamento de materiais prevista nas proximidades da subestación transformadora, ou de seren necesarias superficies adicionais, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras* (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, e en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar as 30 horas/ano de exposición, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado.

Neste sentido, e de acordo co proposto polo promotor, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

Así mesmo, durante o funcionamento do parque, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos cos parques eólicos adxacentes que estean en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada).

4. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Proponse como importe de aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 298.611 euros, dos cales 127.976 corresponden á fase de obras e 170.635 á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2. Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas:

4.2.1 Protección da atmosfera

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.

2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po, deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.

3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etcétera).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque, o promotor deberá levar a cabo, a través de entidade acreditada mediante norma UNE-EN ISO 17025, un plan de seguimento do nivel de ruído tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 da DIA.

4.2.2. Protección das augas e leitos fluviais

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunha competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 7/1992, do 24 de xullo, de pesca fluvial, no Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais, e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as sinaladas que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e a incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamento, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utilíxase nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate a ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno.

Polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o trasvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxe do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastre de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade. Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberán entregarse a un xestor autorizado ou, no caso de que se pretenda a súa vertedura ao medio, deberá obterse a correspondente autorización de vertedura.

9. Respecto do pozo de barrena proxectado para o abastecemento de auga da subestación, lémbrese que é necesario contar co recoñecemento do dereito ao uso privativo ou coa correspondente concesión por parte da administración hidráulica.

En canto a fosa séptica prevista para o tratamento das augas residuais da subestación, de non ser estanca, o promotor deberá obter do organismo deunca a correspondente autorización de vertedura. Así mesmo, realizaráselle o mantemento necesario para o seu correcto funcionamento.

10. Co fin de evitar a posible afección sobre a hidroloxía debido aos potenciais efectos acumulativos ou sinérxicos que puidera ocasionar a coincidencia temporal das obras de varios parques eólicos na zona, espazarase a execución das mesmas, de forma que non se actúe simultaneamente en tramos próximos dunha mesmaunca, en particular se se observan no terreo puntos dalgunha fragilidade especial. Deste xeito redúcese o risco de accidentes de vertedura simultánea e minimízase o perigo dunha acumulación de efectos que puidese dar lugar a unha contaminación de entidade.

4.2.3 Protección do solo e infraestruturas

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao que se derive desta DIA. Non se poderá ocupar terreos fóra dos previstos
2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.
3. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditadas e os ocos resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.
4. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.
5. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberanse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
6. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.
7. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medio necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producisen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.
8. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
9. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.
10. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
11. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque deberán xestionarse en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.

2. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.

3. O almacenamento temporal de residuos e reparación da maquinaria durante a fase de obras, realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto da subestación/edificio de control durante a fase de funcionamento. Sinalarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirse en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación viente.

4. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais

Con carácter xeral, deberá garantirse que non se verán afectados os compoñentes protexidos do medio natural, tal que especies da flora e fauna en perigo de extinción ou vulnerables, así como os hábitats naturais. Tanto na fase de construción como na de explotación, garantirase a non afección e a conservación dos exemplares de flora e fauna recollidas no Catálogo Galego de Especies Ameazadas (CGEA – Decreto 88/2007, do 19 de abril e Decreto 167/2011, do 4 de agosto), que puideran estar presentes na zona de actuación. En xeral cumpriranse as obrigas establecidas a este respecto na Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia e, en particular, o estipulado no seu artigo 95.

Así mesmo atenderase ás obrigas establecidas nos artigos 54.5 e 57 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, relativas á conservación da flora e fauna silvestres.

4.2.5.1. Sobre a fauna

1. Con carácter xeral, para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera estar recollida nas listaxes de protección actualmente vixentes), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non altera á fauna.

2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollidas en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.

3. Se entre as aves rapaces que poidan facer uso da zona do parque se atopasen rapinas do xénero *Circus* (tartarafa cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), que nidifica sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto é susceptible de verse afectada polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona do parque) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén un plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos, etc.), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso do gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir u ou dou laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre esta pequena fauna, (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, pintado de pas con patróns que incrementen a súa visibilidade, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, establecemento de períodos de parada técnica dos aeroxeradores no caso de alcanzarse limiares de risco, instalación de disuasores automáticos, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflitivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

7. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta así mesmo as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se for o caso. Este seguimento, realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.

2. A corta do arboredo limitárase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración responsable ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.

3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.

4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primárase a súa valorización, evitando a queima *in situ* destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50% sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.

6. Para garantir a non afección e a conservación de especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

8. Adoptaranse as medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación...). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. No caso da subestación transformadora/edificio de control, empregaranse materiais, texturas e cores que harmonicen co contorno. Así mesmo, nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico deberán ser respectados, sen que se vexan afectados polas obras.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores - que deberán ser revexetadas en

toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario -, contorno da subestación/edificio de control e torre meteorolóxica se é o caso, área de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamos e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso ...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidade e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15 % para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
- A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian a implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
- Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito deste non é o axeitado.

4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores, torre meteorolóxica e subestación transformadora (o edificio de control pode ficar para outros usos), demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3 Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.
2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberáse notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo, e acompañado da pertinente valoración ambiental comparativa, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.
3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.
4. O promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5. PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1. Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionamento da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordes coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberán incorporarse os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionamento que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fíxanse, segundo a fase (replanteo, obras, explotación ou abandono), a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vayan utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación aplicable, no ESlA ou nesta DIA, comunicárase inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2. Aspectos específicos

1. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, terase en conta o seguinte:

- Os puntos de mostraxe para a avaliación do nivel sonoro deberán incluír os núcleos poboacionais máis cercanos, prestando especial atención a Fontarcada por ser o núcleo máis próximo ás instalacións do parque. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS 89).
- Os informes de resultados terán que estar asinados polo persoal técnico que realice as medicións. Lémbrese que a entidade debe estar acreditada mediante norma UNE-EN ISO 17025.
- Deberán constar os resultados dunha campaña preoperacional que se axuste o sinalado, con medicións en todos os puntos indicados. Neste senso, non se consideran representativos da situación actual os niveis sonoros recollidos no estudo de impacto ambiental, que datan do ano 2011. Avaliarase o nivel sonoro en todos os puntos indicados.
- En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuarase medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo, e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.

2. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación da avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos, ...), detección de atropelos, control das obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.

No caso concreto do plan de seguimento de avifauna (e no de quirópteros naquilo que resultes de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación avaliada, teranse en conta as seguintes indicacións:

- Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección. Terase en conta a posible presenza de *Circus pygargus* na área, así como *Miniopterus schreibersii* e *Nyctalus noctula*.
- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do

parque sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aerogeneradores e a detección de morte por colisión. Describírase a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo). Inclúirase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Defíniranse as medidas protectoras/correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA.
- Describírase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estruturas e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.

5.3. Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental.

Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EsIA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EsIA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co decurso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:

- a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
- b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
- c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna e quirópteros, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas, se é o caso, tendo en conta os puntos 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
- d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co plan de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra etc.

2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:

- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, contorno da subestación transformadora, torre meteorolóxica, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial da zona de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
- c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras ou compensatorias. Incluírase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores, da subestación e da torre meteorolóxica.
- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas capas: poligonal do parque, aeroxeradores, subestación e torre meteorolóxica e vieiros de acceso. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).

3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeróxeradores en marcha durante as medicións e incluíndo, no caso de ser necesario, o seguimento acústico de efectos acumulativos), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna e quirópteros e das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.2.5 e 5 da DIA.
- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno da subestación e torre meteorolóxica, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co plan de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. Informe previo ao abandono: cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.

5. Informe posterior ao abandono: transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflicta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 12 do Real Decreto Lexislativo 1/2008, do 11 de xaneiro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Avaliación de Impacto Ambiental de proxectos.

Manuel Díaz Cano
Xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos

Conforme
Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE:

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Mesada, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Consonte o disposto no artigo 18 do dito RDL 1/2008, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental remitiráselle ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes que sexan necesarios para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

